

AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN
AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE

NOTULEN VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING
VAN 22 APRIL 2021

Aanwezige leden van het auditcomité van de lokale besturen en van het auditcomité van de Vlaamse administratie

- Jean-Pierre Garitte, voorzitter ACVA en ACLB, onafhankelijk deskundige
- Iwona Muchin, onafhankelijk deskundige
- Lieze Moeyersons, onafhankelijk deskundige
- Johan Christiaens, onafhankelijk deskundige
- Pierre Berger, onafhankelijk deskundige
- Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige
- Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige
- Miet Vandersteegen, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Martin Ruebens, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Myriam Parys, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Jan Leroy, directeur bestuur Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Linda Vandekerkhove, algemeen directeur Ronse
- Tom Vandepuut, gedeputeerde provincie Limburg

Nemen eveneens deel aan de vergadering

- Mark Vandersmissen, administrateur-generaal agentschap Audit Vlaanderen
- Wim De Naeyer, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Jo Fransen, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Gunter Schryvers, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Erwin Driessen, senior auditor agentschap Audit Vlaanderen (enkel voor agendapunt 1.1)
- Dieter Vanhee, adviseur departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, secretaris

Verontschuldigd als waarnemer van de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur

- Gert Eeraerts, kabinetschef van minister Somers

Deze vergadering van het auditcomité werd online georganiseerd via Microsoft Teams.

0 INTRODUCTIE

Voorzitter Jean-Pierre Garitte verwelkomt de nieuwe onafhankelijke deskundigen Lieze Moeyersons en Johan Christiaens. Zij werden, op voordracht van het auditcomité van de Vlaamse administratie, aangeduid door de Vlaamse Regering als lid van het auditcomité van de Vlaamse administratie, ter vervanging van Luc Discry en Diane Breesch. Het lidmaatschap van Lieze Moeyersons en Johan Christiaens ging in op 23 februari 2021.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte verwelkomt verder ook de nieuwe onafhankelijke deskundige Giselle Vercauteren. Zij werd, op voordracht van het auditcomité van de lokale besturen, aangeduid door de Vlaamse Regering als lid van het auditcomité van de lokale besturen, ter vervanging van Diane Breesch. Het lidmaatschap van Giselle Vercauteren ging in op 15 maart 2021.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte geeft aan dat het de eerste keer is dat het ACVA en het ACLB op één en dezelfde dag vergaderen, met tussen de vergaderingen een gemeenschappelijk gedeelte. Deze aangepaste manier van werken komt voort uit de zelfevaluatie van vorig jaar en heeft verschillende voordelen: zo ontmoeten de leden van de beide auditcomités elkaar elke 2 maanden i.p.v. één keer per jaar, kunnen de gemeenschappelijke onderdelen samen worden genomen en besproken en hoeft Audit Vlaanderen niet elke maand een update te voorzien, en wordt de samenhang in de werking van beide auditcomités tot slot versterkt. Dit gemeenschappelijk gedeelte zal steeds mee worden geagendeerd als Mededeling aan de Vlaamse Regering als onderdeel van de afzonderlijke notulen van het ACVA en het ACLB.

1 ALGEMENE AUDITWERKZAAMHEDEN

1.1 Leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten – globaal interbestuurlijk rapport: Resultaten, leerpunten en voorstellen 2021-2022 - AUG/21/22.04/DOC.001

Erwin Driessen, senior auditor van Audit Vlaanderen, licht de resultaten en de leerpunten van de eerste interbestuurlijke audit toe.

Audit Vlaanderen voerde een audit uit bij het Departement Omgeving, de Vlaamse Belastingdienst en 14 lokale besturen. Hierdoor kwam het volledige interbestuurlijke proces, van de detectie van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten tot en met de ontvangst van de middelen naar aanleiding van de heffing, in scope.

De conclusies rond de interbestuurlijke relaties en samenwerking tussen de betrokken bestuursniveaus werden verwerkt in een globaal rapport. Om deze conclusies verder te onderbouwen voerde Audit Vlaanderen een elektronische bevraging uit bij 61 lokale besturen m.b.t deze thematiek.

Audit Vlaanderen stelde vast dat het interbestuurlijke proces m.b.t. de leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten onvoldoende onder controle is.

- Er is onvoldoende (interbestuurlijke) samenwerking, interactie en partnerschap tussen de verschillende actoren, wat leidt tot een onvolledige en soms inefficiënte uitvoering van het Vlaams beleid en de bijhorende taken.

- De volledigheid en correctheid van de jaarlijkse gemeentelijke lijst en de inventaris van leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten is onvoldoende gegarandeerd. De huidige werkwijze verzekert de gelijke behandeling van eigenaars niet.
- De correctheid van de jaarlijkse verdeling van de inkomsten uit de heffing is voldoende gegarandeerd. De transparantie hierover is echter heel beperkt.
- De actoren voeren hun taken over het algemeen tijdig uit. Er zijn echter knelpunten bij de behandeling van de beroepen tegen de registratie op de inventaris en de lange periode tussen de detectie/registratie en de inkohering.
- De wettelijke bepalingen worden voor bepaalde aspecten onvoldoende nageleefd. Een zeer strikte toepassing van andere aspecten uit de weinig recente en weinig bijgestuurde regelgeving leidt tot bureaucratie en administratieve overlast.
- Er is tot slot geen gezamenlijk en geïntegreerd digitaal dossier(beheer).

Audit Vlaanderen formuleerde een globale aanbeveling n.a.v. deze audit. De reactie van de betrokken actoren toont aan dat zij het interbestuurlijke proces rond de leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten zullen bijsturen. Het Departement Omgeving neemt hierin een leidende rol op, zal - rekening houdend met de uitgevoerde (beleids)evaluaties en nieuwe beleidsintenties - een vernieuwde visie uitwerken en hierbij alle relevante actoren binnen de verschillende bestuursniveaus betrekken.

Het ontwerp van globaal interbestuurlijk rapport werd besproken met het Departement Omgeving dat akkoord ging om de trekkersrol op te nemen en een overleg met de belangrijkste actoren organiseerde. Het ontwerprapport werd ook overgemaakt aan de VVSG en de Vlaamse Belastingdienst met het oog op een gezamenlijke reactie. Het ontwerprapport werd eveneens ter informatie bezorgd aan het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO). Een gezamenlijke reactie met de grote lijnen van het verbetertraject werd ontvangen op 26 maart 2021.

Het rapport werd breed gecommuniceerd aan de bestemmingen in de verzendlijst en via de website en de nieuwsbrieven van Audit Vlaanderen. Aan besturen die de bevraging indienden werd een afschrift met de eigen antwoorden, het globale resultaat van de bevraging en een link naar het globaal rapport bezorgd.

Erwin Driessen ziet verschillende punten om mee te nemen uit deze interbestuurlijke audit. Vooreerst zien de betrokkenen een meerwaarde van een interbestuurlijke audit en waren er positieve reacties op de elektronische bevraging. Een moeilijkheid is wel de tijdspanne tussen het individueel rapport en het globaal interbestuurlijk rapport. Daarnaast kijken actoren vanuit hun eigen rol en voor de acties in eerste instantie graag naar de andere actor/Audit Vlaanderen. Een belangrijk aandachtspunt bij een globaal interbestuurlijk rapport is de keuze van het management voor de managementreactie en daarenboven ook het opnemen van eigenaarschap voor de aanbevelingen. Tot slot stelt Erwin Driessen dat de visie m.b.t. de interbestuurlijke audits en de aanpak verder dient te worden ontwikkeld, meer bepaald het verder in kaart brengen van diverse mogelijke aanpakken, het integreren van het interbestuurlijke in de bestaande risicoanalyses, het komen tot een afgestemd planningsproces op agentschapsniveau en de rapportering.

Jan Leroy stelt dat hij verrast was dat VVSG gevraagd werd om mee te werken aan de managementreactie. VVSG werd niet geauditeerd en VVSG kan zijn leden ook niet binden door deze medewerking aan de managementreactie. Hij stelt voor aandacht te besteden aan de woordkeuze en hier in de toekomst niet te spreken over 'managementreactie' maar bijvoorbeeld eerder een term als 'beschouwingen' te gebruiken.

Johan Christiaens stelt dat deze interbestuurlijke audit heel belangrijk is en de noodzaak aan interbestuurlijke samenwerking blootlegt. Voor het operationaliseren van de samenwerking kan men beroep doen op eerder gepubliceerd onderzoek van het steunpunt bestuurlijke vernieuwing van 2019.

Lieze Moeyersons merkt op dat het actieplan er nog niet is maar wel voorzien is voor oktober / november.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat het eigenaarschap van de aanbevelingen een belangrijk aandachtspunt is. Gedeeld eigenaarschap leidt dikwijls tot geen eigenaarschap.

Mark Vandersmissen geeft mee dat er momenteel twee interbestuurlijke audits lopend zijn, nl. m.b.t. de Kustwacht en de omgevingsvergunning. Er zijn diverse contacten met het werkterrein met de vraag naar interbestuurlijke topics en prioriteiten (ronde van de ministers, managementcomités VA, overleg gouverneurs, ...).

Mark Vandermissen geeft drie voorstellen weer voor toekomstige interbestuurlijke audits voor 2021-2022. Een eerste voorstel betreft de aanleg en het onderhoud van fietspaden. Dit gaat gepaard met een hoge materialiteit, zit in de top 12 van de interbestuurlijke topics, is een prioriteit binnen het Vlaams relanceplan, en kent afstemmingsproblemen over de bestuurslagen heen.

Een tweede voorstel betreft handhaving. Dit betreft een kwetsbare functie, is heel actueel (illegale captaties, mestfraude, grondwaterwinning,...), en behoeft een goede afstemming over bestuurslagen heen.

Tot slot stelt hij toezicht op subsidies voor. Ook hier betreft het een heel hoge materialiteit, en is het een heel actueel thema waar de overheid efficiëntie en effectiviteit moet kunnen aantonen naar de samenleving.

Mark Vandersmissen stelt voor om een integratie en optimalisatie van de risicoanalyse Vlaamse administratie – projecten en lokale besturen – projecten gedefinieerd in het ondernemingsplan 2021 te voorzien. Hij stelt verder voor de interbestuurlijke audit m.b.t. aanleg en onderhoud van fietspaden op te starten in het najaar van 2021. Hij motiveert deze keuze door aan te geven dat de auditcapaciteit voorzien is bij het agentschap Wegen en Verkeer, en het een afgebakend onderwerp is dat daarenboven hoog ingeschat wordt op de lijst van interbestuurlijke audits. Hij geeft tot slot mee dat men zal werken aan een verdere uitwerking en afbakening van het thema handhaving en toezicht. Hier kan men kijken of dit een optie wordt voor 2022.

Jan Leroy stelt een vraag naar de scope van een interbestuurlijke audit over de fietspaden. Betreft het de aanleg van door Vlaanderen gesubsidieerde fietspaden of

betreft het de aanleg van fietspaden gefinancierd door lokale besturen en provincies? Een afbakening is hierbij wel belangrijk.

Jan Leroy stelt verder dat als men zou kiezen voor de interbestuurlijke audit handhaving, men al snel bij de politiediensten terecht komt. Hij geeft het voorbeeld van de handhaving van de coronamaatregelen.

Jan Leroy geeft mee dat wat betreft het toezicht op subsidies ook belangrijk is goed af te bakenen. Betreft het subsidies van de Vlaamse overheid aan lokale besturen of betreft het subsidies op alle niveaus m.a.w. Vlaamse overheid, provincies en gemeenten?

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat het belangrijk is dat de verschillende overheidsniveaus van elkaar weten welk niveau wat subsidieert.

Mark Vandersmissen refereert naar het subsidieregister, waar men aan werkt op Vlaams niveau.

Het auditcomité gaat akkoord met het voorstel.

2 ALGEMENE PRINCIPIËLE AANGELEGENHEDEN

2.1 Toewijzing externe QAR 2021 – AUG/21/22.04/DOC.008

2.1.1 Gemotiveerde gunningsbeslissing – AUG/21/22.04/DOC.008 A

2.1.2 FSV offerte QAR – AUG/21/22.04/DOC.008 B

Mark Vandersmissen licht het verloop van de gunning toe. Op 12 april 2021 werd beslist om de opdracht te gunnen aan FSV Risk Advisory.

Jan Leroy vraagt of er ervaring is met buitenlandse dienstverleners, gezien dit een Nederlandse firma betreft.

Mark Vandersmissen stelt dat de QAR's ervoor door KMPG en Deloitte werden uitgevoerd.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat al deze dienstverleners werken volgens de internationale normen voor interne audit, ook FSV Risk Advisory.

2.2 Jaarverslag – AUG/21/22.04/DOC.002 + AUG/21/22.04/DOC.003

Mark Vandersmissen geeft mee dat het jaarverslag binnenkort zal worden geagendeerd op de Vlaamse Regering.

Jan Leroy verwijst naar de VVSG-stuurgroep. De vraag werd daar gesteld of het in de toekomst ook mogelijk is om benchmarks te doen van de prestaties van Audit Vlaanderen t.a.v. vergelijkbare auditinstellingen.

Mark Vandersmissen stelt dat hiervoor gebruik kan worden gemaakt van beschikbare audit benchmarks van IIA internationaal en IIA Nederland. Hij zal hier werk van maken. Dit is ook onderdeel van het kwaliteitsprogramma.

Jan Leroy stelt dat in het jaarverslag staat: 'De lokale besturen staan, via een voorafname van het Gemeentefonds, in voor 45% van de financiering van de auditwerkzaamheden van Audit Vlaanderen binnen de lokale besturen.' Beter is te werken met een bedrag in plaats van een percentage.

Pierre Berger stelt dat de tijdsbesteding die gaat naar interne organisatie als relatief groot overkomt.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte deelt deze mening en stelt dat er in dat percentage ook auditwerk steekt. Dat moet nog verder worden uitgesplitst om verwarring te vermijden.

Mark Vandersmissen zal de nodige wijzigingen aanbrengen aan het jaarverslag en dit als Mededeling aan de Vlaamse Regering agenderen.

3 ALGEMENE MEDEDELINGEN

3.1 Ondertekend protocol tussen de Federale Interne Auditdienst en Audit Vlaanderen – AUG/21/22.04/DOC.004

Mark Vandersmissen stelt dat het samenwerkingsprotocol werd ondertekend. Audit Vlaanderen werkt momenteel samen met de Federale Interne Auditdienst aan de audit bij de Kustwacht.

3.2 Personeelsaangelegenheden Audit Vlaanderen – AUG/21/22.04/DOC.005

Mark Vandersmissen overloopt de personeelsaangelegenheden.

Iwona Muchin stelt dat sommige profielen moeilijk te vinden zijn. Ze vraagt of er ook alternatieve manieren van aanwerving mogelijk zijn? Ze verwijst naar egov-profielen.

Gunter Schryvers zal dit bekijken.

3.3 Budgetrapportering Audit Vlaanderen en financiële rapportering Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Audit Vlaanderen – AUG/21/22.04/DOC.006

Mark Vandersmissen geeft een overzicht van de budgetrapportering Audit Vlaanderen en de financiële rapportering Dienst met Afzonderlijk Beheer Audit Vlaanderen.

3.4 Definitieve notulen Gemeenschappelijke Vergadering van het ACVA en het ACLB februari – AUG/21/22.04/DOC.007

Het auditcomité neemt hier akte van.

4 VARIA

Iwona Muchin verwijst naar de GDPR. Lokale besturen moeten een plan hebben maar ook een data protection officer, die meestal gedeeld wordt met meerdere lokale besturen. Ze vraagt of dit wordt opgevolgd door Audit Vlaanderen. Is er zicht op de verwerkingsregisters?

Gunter Schryvers stelt dat de verwerkingsregisters er zijn. Er zijn sjablonen die men daar vaak voor gebruikt. Audit Vlaanderen stelt vast dat de operationele organisatiebeheersing veelal weinig impact heeft op de aanwezigheid van dergelijk verwerkingsregister.

Giselle Vercauteren stelt dat open data een doelstelling is vanuit de EU. Ze vraagt of dit wordt meegenomen in de audits.

Gunter Schryvers antwoordt dat dit aspect in de recent uitgevoerde audits niet werd meegenomen. Voor de thema-audit financiële processen bij de lokale besturen wordt wel nagedacht over de open data inzake boekhoudgegevens. Voor de thema-audit financiële processen die in het najaar zal worden opgestart, kan open data mogelijks wel een expliciet aandachtspunt worden.

Jan Leroy stelt dat lokale besturen al heel lang zijn aangesloten bij grote softwareleveranciers waarbij gemeenten en OCMW's quasi niet aan hun eigen data kunnen. Er worden wel stappen gezet om dit te verbeteren, maar het probleem is dat men heel moeilijk van softwareleverancier kan veranderen en zich men snel in een vendor lock-in bevindt.

Dieter Vanhee
secretaris

Jean-Pierre Garitte
voorzitter